

POROZUMIENIE OGÓLNE

**w sprawie przywilejów i immunitetów Rady Europy, sporządzone w Paryżu
dnia 2 września 1949 r.,**

**sporządzone w Paryżu dnia 2 września 1949 r.,
oraz Protokół dodatkowy do Porozumienia ogólnego,
sporządzony w Strasburgu dnia 6 listopada 1952 r.**

(Dz. U. z dnia 26 marca 2001 r.)

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 2 września 1949 r. w Paryżu zostało sporządzone Porozumienie ogólne w sprawie przywilejów i immunitetów Rady Europy, a w dniu 6 listopada 1952 r. został sporządzony Protokół dodatkowy do Porozumienia ogólnego, w następującym brzmieniu:

Przekład

POROZUMIENIE OGÓLNE

w sprawie przywilejów i immunitetów Rady Europy

Rządy Królestwa Belgii, Królestwa Danii, Republiki Francuskiej, Królestwa Grecji, Republiki Irlandzkiej, Republiki Włoskiej, Wielkiego Księstwa Luksemburga, Królestwa Niderlandów, Królestwa Norwegii, Królestwa Szwecji, Republiki Tureckiej oraz Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej;

zważywszy, że zgodnie z postanowieniami artykułu 40 ustęp (a) Statutu Rady Europy Rada Europy, przedstawiciele państw członkowskich i Sekretariat korzystają na terytoriach państw członkowskich z takich przywilejów i immunitetów, jakie są niezbędne dla pełnienia ich obowiązków;

zważywszy, że zgodnie z postanowieniami ustępu (b) wyżej wymienionego artykułu członkowie Rady zobowiązali się zawrzeć porozumienie w celu wykonania postanowień wymienionego ustępu;

zważywszy, że stosownie do postanowień wspomnianego wyżej ustępu (b) Komitet Ministrów zalecił rządów państw członkowskich przyjęcie następujących postanowień;

uzgodniły, co następuje:

CZĘŚĆ I

Osobowość - zdolność do czynności prawnych

Artykuł 1

Rada Europy posiada osobowość prawną. Posiada ona zdolność do zawierania umów, nabywania i zbywania majątku nieruchomości i ruchomego oraz do występowania przed sądem.

W tych sprawach Sekretarz Generalny występuje w imieniu Rady Europy.

Artykuł 2

Sekretarz Generalny będzie stale współpracował z właściwymi władzami państw członkowskich w celu ułatwienia właściwego sprawowania wymiaru sprawiedliwości, zapewnienia przestrzegania przepisów policyjnych i zapobiegania występowaniu jakichkolwiek nadużyć przywilejów, immunitetów, wyłączeń i ułatwień wyszczególnionych w niniejszym porozumieniu.

CZĘŚĆ II

Majątek, fundusze i aktywa

Artykuł 3

Rada, jej majątek i aktywa, bez względu na to, gdzie i w czyim posiadaniu się znajdują, korzystają z immunitetu jurysdykcyjnego, chyba że w konkretnym przypadku Komitet Ministrów wyraźnie zrzecnie się tego immunitetu. Zrzeczenie się immunitetu nie może jednakże rozciągnąć się na jakiegokolwiek zajęcie mienia lub czynności egzekucyjne.

Artykuł 4

Budynki i pomieszczenia Rady są nietykalne. Jej majątek i aktywa, bez względu na to, gdzie i w czyim posiadaniu się znajdują, nie podlegają rewizji, zajęciu, konfiskacie, wyłączeniu lub jakiegokolwiek innej formie ingerencji w trybie postępowania administracyjnego, sądowego lub w wyniku działań ustawodawczych.

Artykuł 5

Archiwa Rady oraz wszelkie należące do niej lub będące w jej posiadaniu dokumenty są nietykalne bez względu na miejsce, w którym się znajdują.

Artykuł 6

Nie podlegając żadnej finansowej kontroli, przepisom ani jakimkolwiek moratorium:

- (a) Rada może posiadać każdego rodzaju waluty oraz prowadzić rachunki w każdej walucie;
- (b) Rada może swobodnie przekazywać swoje fundusze z jednego kraju do drugiego lub w granicach jakiegokolwiek kraju oraz wymieniać wszelkie posiadane przez siebie waluty na inną dowolną walutę;
- (c) korzystając z praw przyznanych jej zgodnie z punktami (a) i (b) niniejszego artykułu, Rada Europy uwzględni wszelkie uwagi rządu któregośkolwiek państwa członkowskiego, w stopniu, jaki uzna za możliwy bez uszczerbku dla swych własnych interesów.

Artykuł 7

Rada, jej aktywa, dochody i innego rodzaju majątek są zwolnione:

(a) od wszelkich podatków bezpośrednich; Rada jednakże nie będzie domagać się zwolnienia od podatków, opłat czy należności, które stanowią jedynie zapłatę za świadczenie usług użyteczności publicznej;

(b) od wszelkich opłat celnych oraz zakazów i ograniczeń przywozu i wywozu w stosunku do przedmiotów potrzebnych Radzie do jej użytku służbowego; przedmioty wwieszone w ramach takich zwolnień nie będą sprzedawane w państwie, do którego zostały przywiezione, chyba że na warunkach ustalonych przez rząd tego państwa;

(c) od wszelkich opłat celnych, zakazów i ograniczeń przywozu i wywozu w stosunku do jej publikacji.

CZĘŚĆ III

Porozumiewanie się

Artykuł 8

W zakresie porozumiewania się w sprawach urzędowych Komitet Ministrów i Sekretarz Generalny korzystają na terytorium każdego państwa członkowskiego z traktowania co najmniej tak korzystnego, jak przyznane przez to państwo członkowskie misjom dyplomatycznym każdego innego rządu.

Korespondencja urzędowa i inne komunikaty urzędowe Komitetu Ministrów i Sekretariatu nie podlegają cenzurze.

CZĘŚĆ IV

Przedstawiciele państw członkowskich w Komitecie Ministrów

Artykuł 9

Przedstawiciele w Komitecie Ministrów korzystają podczas wykonywania swych funkcji i podczas podróży na miejsce posiedzenia i z powrotem z następujących przywilejów i immunitetów:

(a) nie podlegają aresztowaniu lub zatrzymaniu, a ich bagaż osobisty nie podlega zajęciu, oraz korzystają z immunitetu jurysdykcyjnego w odniesieniu do czynności dokonanych przez nich w charakterze urzędowym, w tym wypowiedzi ustnych lub pisemnych;

(b) nietykalności wszelkich pism i dokumentów;

(c) prawa używania szyfrów i otrzymywania dokumentów lub korespondencji przez kurierów lub w poczcie dyplomatycznej;

(d) zwolnienia ich samych i ich małżonków od wszelkich ograniczeń imigracyjnych i formalności dotyczących rejestracji cudzoziemców w państwach, w których przebywają albo przez które przejeżdżają w czasie wykonywania swych funkcji;

(e) z tych samych ułatwień w zakresie ograniczeń walutowych lub wymiany walut, jakie są przyznawane podobnej rangi członkom misji dyplomatycznych;

(f) z tych samych immunitetów i ułatwień w stosunku do ich bagażu osobistego, jakie są przyznawane podobnej rangi członkom misji dyplomatycznych.

Artykuł 10

W celu zapewnienia przedstawicielom w Komitecie Ministrów całkowitej wolności słowa oraz całkowitej niezależności przy wykonywaniu ich funkcji, immunitet jurysdykcyjny w odniesieniu do ich wypowiedzi ustnych lub pisemnych i czynności dokonanych przez nich przy wykonywaniu ich funkcji będzie im przysługiwał również po wygaśnięciu mandatu.

Artykuł 11

Przywileje i immunitety przyznawane są przedstawicielom państw członkowskich nie dla ich osobistej korzyści, lecz w celu zapewnienia im całkowitej niezależności przy wykonywaniu ich funkcji związanych z Komitetem Ministrów. Państwo członkowskie ma zatem nie tylko prawo, ale i obowiązek zrzec się immunitetu swojego przedstawiciela w każdym przypadku, kiedy, jego zdaniem, immunitet ten mógłby utrudniać wymiar sprawiedliwości oraz kiedy można się go zrzec bez uszczerbku dla celu, w którym został przyznany.

Artykuł 12

(a) Postanowień artykułów 9, 10 i 11 nie stosuje się wobec władz państwa, którego dana osoba jest obywatelem bądź którego jest lub była przedstawicielem.

(b) W artykułach 9, 10, 11 i 12(a) wyrażenie "przedstawiciel" obejmuje wszystkich przedstawicieli, zastępców przedstawicieli, doradców, ekspertów technicznych i sekretarzy delegacji.

CZĘŚĆ V

Przedstawiciele w zgromadzeniu doradczym

Artykuł 13

Żadne ograniczenia natury administracyjnej lub innego rodzaju nie będą nakładane na swobodne przemieszczanie się przedstawicieli w Zgromadzeniu Doradczym i ich zastępców udających się na miejsce posiedzenia Zgromadzenia lub z powrotem.

W zakresie ceł i kontroli wymiany walut przedstawicielom i ich zastępcom przyznaje się:

(a) przez ich własne rządy, takie same ułatwienia, jakie są przyznawane wyższym urzędnikom udającym się za granicę w czasowej misji urzędowej;

(b) przez rządy innych państw członkowskich, takie same ułatwienia, jakie są przyznawane przedstawicielom obcych rządów w czasowej misji urzędowej.

Artykuł 14

Przedstawiciele w Zgromadzeniu Doradczym i ich zastępcy korzystają z immunitetu od wszelkiego rodzaju przesłuchań urzędowych oraz od aresztu i wszelkiego rodzaju postępowania sądowego w stosunku do słów wypowiedzianych i udziału przez nich w głosowaniu w czasie wykonywania ich funkcji.

Artykuł 15

Podczas sesji Zgromadzenia Doradczego przedstawiciele w Zgromadzeniu oraz ich zastępcy, niezależnie od tego, czy są członkami parlamentu, korzystają:

(a) na terytorium własnego państwa z immunitetów przyznawanych w tym państwie członkom parlamentu;

(b) na terytoriach wszystkich innych państw członkowskich z immunitetu od aresztowania i postępowania sądowego.

Immunitet ten stosuje się również podczas podróży na miejsce posiedzenia Zgromadzenia Doradczego i z powrotem. Jednakże nie ma on zastosowania, gdy przedstawiciele lub ich zastępcy zostali ujęci na gorącym uczynku popełniania przestępstwa, usiłowania popełnienia przestępstwa lub popełnienia przestępstwa bądź też w przypadkach, gdy Zgromadzenie Doradcze zrzekło się immunitetu.

CZĘŚĆ VI

Funkcjonariusze Rady

Artykuł 16

Oprócz immunitetów i przywilejów przewidzianych w artykule 18 Sekretarz Generalny oraz Zastępca Sekretarza Generalnego, ich małżonkowie i małoletnie dzieci korzystają z przywilejów, immunitetów, zwolnień i ułatwień przyznawanych zgodnie z prawem międzynarodowym przedstawicielom dyplomatycznym.

Artykuł 17

Sekretarz Generalny określi kategorie funkcjonariuszy, do których stosuje się postanowienia artykułu 18. Powiadomi on o nich rządy wszystkich państw członkowskich. Nazwiska funkcjonariuszy należących do tych kategorii będą okresowo podawane do wiadomości wyżej wymienionym rządów.

Artykuł 18

Funkcjonariusze Rady Europy:

(a) korzystają z immunitetu jurysdykcyjnego w odniesieniu do wszelkich czynności, w tym wypowiedzi ustnych lub pisemnych, dokonanych przez nich w charakterze urzędowym i w granicach ich kompetencji;

(b) są zwolnieni od opodatkowania pensji i uposażeń wypłacanych im przez Radę Europy;

(c) nie podlegają, wraz z małżonkami i członkami rodziny będącymi na ich utrzymaniu, ograniczeniom imigracyjnym i przepisom dotyczącym rejestracji cudzoziemców;

(d) w zakresie ułatwień przy wymianie walut korzystają z takich samych przywilejów jak podobnej rangi funkcjonariusze wchodzący w skład misji dyplomatycznych przy danym rządzie;

(e) korzystają, wraz z małżonkami i członkami rodziny będącymi na ich utrzymaniu, z takich samych ułatwień przy powrocie do kraju w czasie kryzysu międzynarodowego jak przedstawiciele dyplomatyczni;

(f) przy obejmowaniu swego stanowiska w danym państwie mają prawo wwieźć bez opłat celnych swoje ruchomości i przedmioty osobistego użytku i tak samo bezcłowo wywieźć je z powrotem do państwa ich stałego miejsca zamieszkania po zakończeniu wykonywania funkcji.

Artykuł 19

Przywileje, immunitety i ułatwienia przyznawane są funkcjonariuszom w interesie Rady Europy, a nie dla ich osobistej korzyści. Sekretarz Generalny ma prawo oraz obowiązek uchylić immunitet przyznany funkcjonariuszowi w każdym przypadku, kiedy, jego zdaniem, immunitet ten mógłby utrudniać wymiar sprawiedliwości oraz kiedy można się go zrzec bez uszczerbku dla interesów Rady Europy. W stosunku do Sekretarza Generalnego i Zastępcy Sekretarza Generalnego prawo uchylenia immunitetu przysługuje Komitetowi Ministrów.

CZĘŚĆ VII

Porozumienia dodatkowe

Artykuł 20

Rada może zawrzeć z jednym lub więcej państwami członkowskimi porozumienia dodatkowe zmieniające postanowienia niniejszego Porozumienia ogólnego w zakresie odnoszącym się do tego państwa członkowskiego bądź tych państw członkowskich.

CZĘŚĆ VIII

Spory

Artykuł 21

Wszelkie spory pomiędzy Radą a osobą prywatną dotyczące dostaw, usług i zakupu nieruchomości dokonanych w imieniu Rady podlegają rozpoznaniu przez arbitraż, którego zasady są określone w zarządzeniu wydanym przez Sekretarza Generalnego za zgodą Komitetu Ministrów.

CZĘŚĆ IX

Postanowienia końcowe

Artykuł 22

Niniejsze Porozumienie podlega ratyfikacji. Dokumenty ratyfikacji zostaną złożone Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy. Porozumienie wejdzie w życie w dniu złożenia siódmego dokumentu ratyfikacji.

Jednakże do czasu wejścia w życie Porozumienia, zgodnie z postanowieniami poprzedniego ustępu, Sygnatariusze w celu uniknięcia jakiegokolwiek opóźnienia w sprawnym działaniu Rady wyrażają zgodę na jego tymczasowe stosowanie od dnia jego podpisania, zgodnie z odpowiednimi przepisami konstytucyjnymi.

Na dowód czego niżej podpisani, należycie do tego upoważnieni, podpisali niniejsze Porozumienie ogólne.

Sporządzono w Paryżu dnia 2 września 1949 r., w językach angielskim i francuskim, przy czym obydwie teksty są jednakowo autentyczne i zostały złożone w jednym egzemplarzu w archiwach Rady Europy.

Sekretarz Generalny przekaze uwierzytelnione kopie każdemu Sygnatariuszowi.

Protokół dodatkowy do Porozumienia ogólnego w sprawie przywilejów i immunitetów Rady Europy

Rządy Sygnatariusze Porozumienia ogólnego w sprawie przywilejów i immunitetów Rady Europy, sporządzonego w Paryżu dnia 2 września 1949 r. (zwanego dalej porozumieniem),

pragnąc rozszerzyć postanowienia porozumienia, uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Każde obecne lub przyszłe państwo członkowskie Rady Europy, które nie jest sygnatariuszem porozumienia, może przystąpić do tego ostatniego oraz do protokołu, składając swój dokument przystąpienia do nich obu u Sekretarza Generalnego Rady Europy, który poinformuje o tym państwa członkowskie Rady.

Artykuł 2

a) Postanowienia części IV porozumienia stosuje się do przedstawicieli biorących udział w posiedzeniach Zastępców Ministrów.

b) Postanowienia części IV porozumienia stosuje się do innych przedstawicieli niż przedstawiciele w Zgromadzeniu Doradczym, biorących udział w posiedzeniach zwoływanych przez Radę Europy i odbywanych gdy Komitet Ministrów ani Komitet Zastępców Ministrów nie obradują, z wyjątkiem postanowienia, że przedstawiciele biorący udział w takich posiedzeniach są zwolnieni od aresztowania czy postępowania karnego, gdy zostali ujęci na gorącym uczynku popełniania przestępstwa, usiłowania popełnienia przestępstwa lub popełnienia przestępstwa.

Artykuł 3

Postanowienia artykułu 15 porozumienia stosuje się do przedstawicieli w Zgromadzeniu i ich zastępców w każdym wypadku, gdy uczestniczą w posiedzeniach Komitetów lub Podkomitetów Zgromadzenia Doradczego bądź też podróżują na miejsce posiedzenia i z powrotem, niezależnie, czy Zgromadzenie będzie w tym czasie obradować, czy też nie.

Artykuł 4

Stali przedstawiciele państw członkowskich Rady Europy korzystają podczas wykonywania swych funkcji i podczas podróży na miejsce posiedzeń i z powrotem z przywilejów, immunitetów i ułatwień, z których zazwyczaj korzystają przedstawiciele dyplomatyczni podobnej rangi.

Artykuł 5

Przywileje, immunitety i ułatwienia przyznawane są przedstawicielom państw członkowskich nie dla ich osobistej korzyści, lecz w celu zapewnienia im całkowitej niezależności przy wykonywaniu ich funkcji związanych z Radą Europy. Państwo członkowskie ma zatem nie tylko prawo, ale i obowiązek uchylić immunitet swojemu przedstawicielowi w każdym wypadku, gdy immunitet ten mógłby utrudniać sprawowanie wymiaru sprawiedliwości oraz gdy może być on uchylony bez uszczerbku dla celu, w którym został przyznany.

Artykuł 6

Postanowień artykułu 4 nie stosuje się wobec władz państwa, którego dana osoba jest obywatelem bądź którego jest lub była przedstawicielem.

Artykuł 7

a) Niniejszy protokół jest otwarty do podpisu przez wszystkie państwa członkowskie, które podpisały porozumienie. Protokół podlega ratyfikacji w tym samym czasie co porozumienie lub po jego ratyfikacji. Dokumenty ratyfikacji zostaną złożone Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy.

b) Niniejszy protokół wejdzie w życie z dniem ratyfikowania go przez wszystkich sygnatariuszy, którzy z tą datą ratyfikowali porozumienie, pod warunkiem że liczba sygnatariuszy, którzy ratyfikowali porozumienie i protokół, nie będzie mniejsza niż siedem.

c) Dla każdego innego sygnatariusza ratyfikującego protokół w terminie późniejszym wejdzie on w życie z datą złożenia jego dokumentu ratyfikacji.

d) W wypadku państw członkowskich, które przystąpiły do porozumienia i protokołu zgodnie z postanowieniami artykułu 1, porozumienie i protokół wejdą w życie:

(i) z datą określoną powyżej w ustępie b), w przypadku gdy dokument przystąpienia zostanie złożony przed tą datą; bądź

(ii) z datą złożenia dokumentu przystąpienia, w przypadku gdy dokument ten zostanie złożony z datą późniejszą, w stosunku do tej określonej powyżej w ustępie b).

Na dowód czego niżej podpisani, należycie do tego upoważnieni, podpisali niniejszy protokół.

Sporządzono w Strasburgu dnia 6 listopada 1952 r., w językach angielskim i francuskim, przy czym obydwa teksty są jednakowo autentyczne i zostaną złożone w jednym egzemplarzu w archiwach Rady Europy.

Sekretarz Generalny przekaze uwierzytelnione kopie każdemu z rządów sygnatariuszy i tych, które do niego przystąpiły.

Po zaznajomieniu się z powyższymi aktami prawnymi, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- Porozumienie ogólne i Protokół dodatkowy zostały uznane za słuszne, zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nich zawartych,
- Rzeczpospolita Polska postanawia przystąpić do powyższych aktów prawnych,
- przyrzeka, że będą one niezmiennie zachowywane.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 5 marca 1993 r.